ДЕРРИГАЧА МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистическе парте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Советен Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 5 (4173). ШИНАРДИ, 11 январь, 1966 шу. Мах 2 коп.

ЮРТАШКАРЧА КОММУНИСТИЙ ДЕКХАРАШ

Вай республика юртбоахана хьалъетаканна, дерригача советски халкъе саннн, кастта хургйолча КПСС XXIII съезда сийна шерра социалистически яхь в йоаржалъ. Шубенна Іадолаздаьл нердача пятилетка хьалхара шу. ХІаьн Іадахача шера молоканийн советийн колхозийнна КПСС ЦК мартовски Пленума решенешна хьахІне в лелаш, доккхий толамаш дьхьал алйе хьунъалдеча, хІаьта Іаьна ца мамота къаьхьгаш ба, уьш шера хьунъаьна лард йоллаш. Къаьхьагашонна юкъе шерра лъаьжча социалистически яхь ьа хьалде лелаьш, шоаш къаьхьегаш болча коллективай чаьнаьнна хьокъаьн толаш хьаЛоаГІа юртарг коммунисташ.

Хоша ца, хІаьн юртбоахана къаьхьегамонна хьахІаьнна латтача декхарех кертердаран хьалбаш Іаьнтарг дахар, бІаьстенна лерттІа вийчо ар, юртбоахана техника ремонт ер долта. Республика ирхьа-ца хоЛоаьнна, сонсоаьнна бокъонца вІаьнтІехьаьнна техника ремонт елга. Масала, хьанчарГІа вай Шелковски районе Черниговскийн аьна колхоз. Цигара партийнан организацийн керт латтаьн шу ГІулаьхьа. Лаьхьаьна тоннаьнна ремонт ю ухьаьл юртбоахьана техникийн. Коллоса механизаторашца хьинаьхь вийчйнн ремонт ю мастерсаьнн, цеаьш, Іалаьлийн аьнаьн йоаьа оборудованн. Ше-шеЛІа лелаьа а тІехьа ювачу а юртбоахьана техникана капитальнийн ремонтерн ремонт ера графикийн сценарьий. ЦІадахьаьа шера Іаьнаьтгіа квартаьнна ца ваьнна ремонт а одинн хьинар 18 трактор ер, ЦІаьхьа ремонт йиО 19 трактор. Колоса ювачоаьнца дуьхьа ремонтаьн лелаьхьхьуьр ремонт ечА. Керда запасаьн оатхьаьлаш Іалашьеш ца йоаьс ца еаьш. 40 процент хьаьхьа ца оатхьаьлаш ца хьоатІатІуьтІаьлй. Механизаторашца юкъе хьалдеш ца лелаьш ба коммунистаьш.

Техника лерттІа ремонт ер ба Ачхой-Мартана районе «Самашкийн» аьхьа совхоза механизаторашца. Уьхьаьа ремонт ю бостгазе-уьзовой хьаьлен. Ший дезхар, дика доаьа хІара ремонтийнна. Аьнаьгіча квартала план ювочаьн а ьа йаьрг ЦІа ЦІаьхьа сийлонца лаьхьа балар духьь хьаьхьегамца ваьхьа ера тІаьгІертча хьаьхьегаш ба ремонтийнаьн. Январь бетта графикаьл дикйа хьаьхьа балгІа ГІу, ЦІаьхьа тракторийн тоьхьй шер, планаьх ялоьх шера йоаьцача. ХІаьнца тоаьа йьхьй ерриГа культурашца, лаьхьаьн, шеЛаьрнн.

Техника ремонт ера ГІулаьхьаьн ю лелаьн Сунженскийн, Грозненскийн, Шийлин районашца.

Къаьхьаьгіа, хІаьн а хІаьнца хьоахьанбоаьцарьн дац республика боахьаьнца техника ремонт ела. Геттара эсала лел ялгаьн чуййе-ча комбайнашца ремонт ера ГІулаьхьаьн. Советский Ножай-Юртовскийн районашца, ваьнна хьаьчА районашца а. ХІара боахьана вагтийн организацийн декхарийна а техника ремонт ера цаьхьаьнн тІаьхьоьлан лоаттаье. Шерра йоаьрже ела цунна юкъе социалистически яхь, ярахена ела дитаГІболча ремонтийнийн опыт ювийн йоаьа къаьхьегаш лестокаш», ЦІаьхьа терка е ела механизаторашца юкъе бинн болчн массеоргилтийчеьн балха. ХІара боахьана ВІаьнаГІЕхьа ела эрта боахьана ремонт ера йоаьа бригадийн ваьнна.

Толамаш совдоахаш

Духьа дикалгІа чу а йоаГІаьн Іоьхьа производственни организацийн а Грознера сийлаьнна фабрика. Цун фигиалаш: ухх Ведина, Сунженскийн районаьна а ЦІнтта республика кхьча мотгитаьна а. Промышленности юкъе чІоаГІа лоарІаьн болаш а фабрика хьаьо продукци. Сюда эн изоляционни хІинаш ела.

Шийй продукци дуьхьаьна маьхьа болта ха а лоьш хьаьнде къаьхьег уьш доьхьна фабрика коллективе.

Фабрике дикалгІа йоЛча нехьаьта юкъе лоарІаьн а № 3 йоЛча цехийн б-ЧІа смена бригада коллектив. Юкъера лаьрхІаьча хІара семонах 112,6 процент балха мотгаш кхочашьеш ду бригада. ЦІадахьаьа шера тІаьнна сонгІа 312 килограмм дуьхьаьна маьхьа продукци арахІийнар цар.

СССР-а тайп-тайпарча мотгитаьнна ушкача эрнадаьна Іаьхьаьнна фабрика продукци. Масала, Гуурженгарча, Боровскерча, Шостакерча, ницта кхьча мотгитаьнна.

Цеха дика къаьхьегашца юкъе а Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета депутат Льюнова Хьаьн, Корнеева Людмила, смена бригадир Якушева Валентина. Дика морнаьн 130 процент хІоаьчашьеш дар.

Аьхьаьгіа ву ца Льюнова Хьаьн фабрике балта ела. Шийна хьарІаьдаьнначу ЦІаьхьа а хІоаьчашьеш дикйа а йоаьа Хьаьвас. ЦІаьн а шийна хьалхьаьнна доккхий декхарш уьнтадар сайрийнарча школа-декхарчоьн.

А. СУЛТАНОВ.

Суурт тІе: Льюнова Хьаьн болх хьаьнца йоаьа. **М. Пинкин** суурт.

КОММУНИСТИЧЕСКИ КЪАХЬЕГАМА ВАХТЕ

Уьх кхоаьн цхьаьн кІаьрт ялаьнн советГа йоаьа ву эмелий продукци орахІийнай - Грозненски хрошен заводе № 5 йоаьа техникийн коллективе.

Электроэнергин пеан хьоаьрен планан советГа дерзийнна продукци ца чотаьн доккхийн буьсн 114 сом планан советГа пейда ву чотаьнна.

1937 шера денз установке хургалдеш льюовГа Бурянова Александр Гаврилович. ХІанз белха йоккха опыт йоаьа говзаьн болхлон дина организатори а Александр Гаврилович. Дика йоаьа цунна установке шера баьле участок, болхлоьн. Ша хургалдаьнна установке пейда лургболна ноьхьаьн а лоьхьаьн, оразца продукци дина а ЦІаьхьа Александр Гавриловичн, Бурянова.

Дика мах болх Дьаьвно Бурянова къаьхьегаш гІулаьнна. Цунна «Къаьхьегашца ЦІена БойрочА» орден сийна цунна.

С. ШАДИЕВ.

СУРТ тІе: (ьаьрдаьхьа аьттаьн): оператор Долгушина, установка начальник Гаврилов, оператор Такерова установке цхьаьн сийлаьн болча белха йоаьа ягаьн ца ваьн.

М. Пинкин суурт.

ПЯТИЛЕТКА ХЬАЛХАРЧА ШЕРА ПЛАН—ХАНАЛ ХЬАЛХА

«СУНЖАНЕФТА» МЕХКДАЬТТА ПРОМЫСЛОВИ УПРАВЛЕНЕ ПРЕДПРИЯТЕЙ КОЛЛЕКТИВАЙ 1966 ШЕ РАРА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

Коммунистически парте кургалнна ворхІ шера планн толаме хІоаьчашйнр советски халкъ. Из ер вай обществе Іаьхе дегІаьна, хьалонан вІаьнр духьь тІаГІерта йьхьсан лоаттаьйн хи, хьаьна боахьана дерригача доаьхьанца башка-ниьна хІаьмаьн карагІийнна, лаьттан тІа а космосе а, производстве, Іилмен культурен доккхий хІаьмаьн дац хи.

Цу юкъе экономикера гІалхьна дахьа лаьнад «Сунжанефта» мехкдаьтта промыслови управлене къаьхьегашца а. Уьх Іаьдахача ворхІ шера тхьа коллективе дуьхьа еаьча Іаьхьаьнна паччаьлхьеен планаш совгІа 95 эзар тонн мехкдаьтта деннаш, 67 миллион хурбоетарал гІех поцучуш гІа еннаьй. Продукци хьаьнкхарга Іаьбоаьна мах доьхьара чотах шІйн аьн миллион сом ахча ходаьл, 21,5 миллион киловатт-саьлаьт электроэнергии. Мехкдаьтта доьхьна 36 процент лаьхьаьнна къаьхьегашца оьсарг. Иьобретенешн рационализаторсан предложенешн производство экономхьалор бахьан доьлаш 1,5 миллион сом гарта ахча ходаьл. ЦІадахьаьа шера а кинтта тІаьГІертта боьл баьб боллоьнна специалистаьш. Шера мехкдаьтта дахьарен гаьр ямхарен ешан тІехьхоочачаьнна, продукци ямхарта ЦІаьбоаьна мах ЦІаьнна дуьхьаГІа доьлаьб, еннаьмаьн ялара план тІехьхоочачаьнна, бутрн доттача гаьйна эзаьнцан йоаьа ха 72,6 процентта ЦІаьхьочачаьй.

ЦІаьттан чаьнан техникан мехкдаьтта доьлаьа доьрда мотгитаьн доьлаьн хьинаьй ЦІаьхьо а. ТІаГІертта къаьхьегарах котаьо-ьльар. Мехкдаьтта доьлаьа доьрда мотгитаьн хьийнйай кеьн ЦІаьхьарча ЦІовийй аьтесин бурренскийн аргсанна. 1966 шу хьатІехьоочачаьн Нохч-ГІалгІай чу ягара хьалха мехкдаьттан газан кІезиг кергаьр Закавказьйн районе юрсен горгонтаьнна бутрн тхьа хьаькхачА № 46 йоаьа сийлаьнна чуйе. ХІаьхьа ЦІаьхьача шера декхарйн бетта тІехьхарча хийнаьха мехкдаьтта дьаьхьаьр меЛа тІаьрча тІехьаьнна бутрн тхьа лаьхьаьча а Сарпинскийн зайца промышленни ловрІаьн болаш хилар бакъаьлча а № 11 йоаьа сийлаьнна чуйе. Дуьна Ленаьхьй перспективашн гучалаьнйай республикера мехкдаьтта доьхьа проблемаьнца ЦІаьхьо ЦІаГІойоьлаьра.

Сунженскийн районе мехкдаьттаьй политический къаьхьегашца хьинар лаьхьа хилар хьаьхьаьнна ювийнарийн производстве хьалха латтарийн мугІаьрен шерхьалор, хьаьна тха коллективе берригача чаьнаьнна дахьа доьлаьн болаьн ЦІаьнна дуьхьаьна къаьхьегашца ЦІаьтан бІаьстенна ЦІаьхьа болаьн дикйа бахьана хьаьрна. Коммунистически къаьхьегашца коллективаьн яьхь сий доьла цІи пхьаьхьй 21 бригадин участкеан, цхьоьаьгІа мехкдаьтта промысла. ЦІаьнна цхьаьн. ХІаьн ДайоьаьнцІаьна пятилетках ю дезаьн дуьхьа хІаьмаьн да коммуниздма материально-техникан баьз хьаьрна, КПСС Программа хІоаьчашьеьра. Уьх шерара мехкдаьтта дехьарен белгалаьлаьй СССР хьаьнца боьлаьн дегІаьхьара Паччаьхьаьлкен плано. Вай хьаьнца ю цІаьнаьн Іаьргагу Коммунистически партийн Советски правительстваьнца хеттерлар—мехка экономика айнра, хьалца ЦІа ваьнра бокъан хьаьнкхара боьлаьн ешга хилар хьаьхьаьнна доьлаьн керда тешна.

Промышленности ду доьлаьн тоьлаьра, промышленни производстве планаьрийн арГойоьлаьн тоьлаьрен экономически стимулированийн тІехьгІаьрен ваьнаьнна белгалаьлаьн йоаьа КПСС ЦК сентябрьйн Пленумо бостаьнна тхьаьа ушаГІаьрнан чуьхьаьр ялоьчаьнаьн оьсарен ваьрен пайда эзаьрна, къаьхьегашца оьсарен хьаьхьарен предприятийн белгаьа техникО-экономически цхьаьнаьн тоьлаьрен.

СовгІаьгІа Союза Коммунистически парте арГойаьрча XXIII-ча съезда а вай паччаьхьаьлкан исторе чуьхь бетгаьлаьнна доьлча ленин — сийлаьн-йоккхача Октябрьскийн социалистически революцие 50 шу дизаьра а даьра доьгІаьча тайпара маьхьаьлаш кийчуьш доьлча оьха, «Сунжанефта» мехкдаьтта промыслови управленийн предприятийн белгаьа техникО-экономически цхьаьнаьн тоьлаьрен.

СовгІаьгІа Союза Коммунистически парте арГойаьрча XXIII-ча съезда а вай паччаьхьаьлкан исторе чуьхь бетгаьлаьнна доьлча ленин — сийлаьн-йоккхача Октябрьскийн социалистически революцие 50 шу дизаьра а даьра доьгІаьча тайпара маьхьаьлаш кийчуьш доьлча оьха, «Сунжанефта» мехкдаьтта промыслови управленийн предприятийн белгаьа техникО-экономически цхьаьнаьн тоьлаьрен.

Цунна ЦІаьнна ЦІаьхьа ЦІаьнна ЦІаьнна ЦІаьнна

Районни партийни конференцішкара

КАРАҒІДАЬНАРЕХ КХОАЧАМ МА БЕ

Нохч-Пілгійчен къахьегамхоа чІоагІа доькхаг ду МалгІабих а, дечІара лерга къахьегамга толамаш сецдеаран йоаллеча цуо бохлоей классех а. Ит кхетадеш а ца, чІана аьлча вай республика экономике бохкка моттиг ІаІонаш мехкаьнта, ІаьІта цунах ахиеш сецІаьнгар МалгІабих даьлах.

Доккхий толамаш даьлах малгІабихкхоьшо семилетна шерашца, къаьстта цуо тІекъаьрчча 1965 шера. Ворхі шера кІиссаза дегІаьдеш уьллаш мехкаьнта доаккхийна, газ — новкъаьлаш. 1964 шера даьлехчуо 1,5-ца хуьлгІа даьлехаш мехкаьнта 1965 шера, 2,4-ца хуьлгІа къаьхкий газ. Даьдахча шера плана сецІа даьлехчо мехкаьнта 56 эзар тонн газ, 5 миллион кубометр сецІа я газ.

Толамца кхочамгаьвай 1965 шера план МалгІабих ешарчуо къаьнгаьнна промышленносте а. 1964 шерачуо 43,4 процент дуьхьагІа арахкийна промышленен продукция сецІа. 377,5 эзар сом мехка я 1965 шера планах сецІа арахкийна продукци. Продукцига ІаІаьстар даьлехаш кхоьлаьнна даьлехаш рузька 681 эзар сома мехка за. 3,2 процент лаьхьенна къаьстана ресарде.

Мехкаьнта даьхкаьра план кхочамгаьчча тоькхий толамаш даьлах «Малгібенефта» НПУ кхаьа а промысла, «Громсфетан» НПУ газ йоаькхаьна дезо.

Дика Іаьнцадеш мехкаьнта доаккхаьрашта ешаьлхьа ІаІона дечІий коллективаша. Ешаьлхьа лаьрхІаьчуо сецІа 3800 метр бурув телаз бурув дегтача контораш коллективаша. Толхьаьн а баьр 12 сихьмина ІаІенна промышленнота, ешаьлхьа ала лаьрхІаьрашца 8 мера ешаьлхьа.

КПСС ЦК мартоехоа Пленум химанчуо тІекъаьрча дикна толамаш даьлах порта бохкаьна къаьстаьлоша а. ХІара гектара тІера 17,1 центнер йоаллеш хьийзар ІаІаьхкаьна шера райенгера бохкаьнна бонус, хьадара ший ІаІаьгІа йоаьа оттаьт ІаІаьнийгІа гІулаьхь, я. Х. Д.

Сихьмина мехкаьнта хьехаьстта бохкаьна тІаьхьаьгаьн ца йоаьгІ хьаьстаьнна технологическийна даьлехаьнна ешаьлхьа бохкаьт ешаьлхьа даьлехаьнна хуьлгІа. Дуьхьа мотттаьгаьн хуьлгІа бохкаьнна даьлехаьнна. Ешаьлхьа бу бохкаьнна-монтажни цехо. Хьадара хьаьгІ ешаьлхьаьнна бохкаьнна механизацийна ешаьлхьа, ешаьлхьа хьаьгІа бохкаьнна блокаьш йийцаьнна.

Керлачу шера Малгібенефта мехкаьнтахьоша хьаьлхьаьнна ешаьлхьа даьхкаьра ешаьлхьа, ешаьлхьа ешаьлхьа даьлехаьнна ешаьлхьа ешаьлхьа ешаьлхьа

Де лийрхІар кхоачашдаьдале а..

1965-ча шера дукхагІа шура як-кхаьрг ГІаьлертта кхаьхьаг хилар Фрут-Мартана райана «Красноармейский» совхоза цхьаьлагІча отделение штурий-тешаг ферма доаркашен бе-жа Іуйн. Эттара хьалха де дезаш дар болхийл кхаьхьана дисциплина цІоаг1ьаьрг, ІІана аьлча, балха тІе-хьаьбулаш а шоаьлча тІадийла ГІулаьх тешшаме кхоачаш ца деш а ферма доаркашен бар фермех.

Кхаьхьта лоха хьокхамаш доахар кхаьгьана дисциплина техкаеча цхьаьйолча доаркашна. Болх чоабар царна аьнаш дела новкъостаг а хьаьр а деш хилар ферме дикаГІойла доаркашен заведующи ноЬ. Исаевн. Цар денна тІаьхьожам доаттабора уж доаркашн хаьнилла балка хьаьоаг1ийл хьежаш, доккашна кхоачаьнилла доахьаранн дехкий, ишшта кхы де меел дезар дой хьожаш а.

Дукха ца говш дикаГІа кхаьхьера а дукхагІа шура яхкча а болхьбар тІехьабусаш хиннна доаркашн.

Хьаьта т'хьаьгьарга хьежжа дика толам баккха ІІаьнтІехьдолнад ортитача коллективо. 3 декабре кхоачашлаьр цар паччахьаьжжина шура йохкара 1965 шера ІІана. ДІаьлла еший хиннар 5540 центнер йолча пар паччахьаьжжина ІІаьнгар а 5680 центнер шура.

ІІаьхьаьжда, тІекъа тІайолагІча хана шура дукхагІа яккхара Іаьхьаьргодаш дала кхоачашбоаьлаш а до ферме. Ваьлла ха дІа ца йолийчаш дІадала дезаш да уж. Масала, соахха гурахьа доахан чуоттана хьаьгьа доладийча деш уйла хьаьг ферме доаркашен тоа а деш, ваьнгІа доахьаранн дехкий, ишшта кхы де меел дезар дой хьожаш а.

Дукха ца говш дикаГІа кхаьхьера а дукхагІа шура яхкча а болхьбар тІехьабусаш хиннна доаркашн.

Хьаьта т'хьаьгьарга хьежжа дика толам баккха ІІаьнтІехьдолнад ортитача коллективо. 3 декабре кхоачашлаьр цар паччахьаьжжина шура йохкара 1965 шера ІІана. ДІаьлла еший хиннар 5540 центнер йолча пар паччахьаьжжина ІІаьнгар а 5680 центнер шура.

ІІаьхьаьжда, тІекъа тІайолагІча хана шура дукхагІа яккхара Іаьхьаьргодаш дала кхоачашбоаьлаш а до ферме. Ваьлла ха дІа ца йолийчаш дІадала дезаш да уж. Масала, соахха гурахьа доахан чуоттана хьаьгьа доладийча деш уйла хьаьг ферме доаркашен тоа а деш, ваьнгІа

Французский ТЭЦ-6 бох ба Болаьнна йоьхьа кхетаГІа агрегат. Керлачу столица энергетически дела шиз пиллаш хьаьвен лаьхьбеннаш. Хьахаьара лоаьмсн Чоьмсн тІех а ьхьхх, Инсьек-Буле кхаччаьна, электровеиерги йоьа шигара.

Пишлоьшчераьшкарен монтажникашкарн ирсда агрегат хьаьнйаьча энергетикина лаьхьлаш лоаьшкуа хьа-на из ший проектни лизаГІа діаьхьоачае.

Суурта тІе: Французийн ТЭЦ-а машинин зал. А. Клейменова сурт. ТАСС фотохроника.

Конвейера хьисапе

МаьлгІойна рейсна «Калина» хьана колхозе йиллеГІе кхоалле 20 трактора ремонт а еший бар. Керда шу хьаьтІаьхьилелеш из дикгар толамца кхоьчашдерг ремонтникашна, тоаьл тІаьЬ нтт трактор ерзанЬдер колесаш мастерскера.

Дика вІаштІаьхьбаьхьнаьх мастерской болх. Ремонтникашна ваьнна йоьа механизмаш а уьхьа. Двигателашта обкатка а установка а механически отделаш йолаш йо-ьа установка а я. Ходовой доаьхьоь тоаьдера балкан трактористашна отделаьрна механизмашца шовш ду, ІІаьта кІЬдоаг йолаш конвейера ньхьаьпо ду уьхьа. Слесарно поршнеш, головкаш, пускачаш, моторашта обкатка йо балхьш кхаьстана участвовала ду. Участкан кхаьлаьнна боьа ремонтникашна шоай болх дика ІоьмбаьЬ ба.

Шорта ба сеолаш механизаторошна. Из цар хьинаьха керда механизаторашна нийсбер да. Цуьхьна дуьхьа ба мастерской ремонт ва бакхаьна йоьхьа гоьаьн болча кхаьхьна механизаторашна юьхь кхоьа механизаторашна.

Ишта дика вІаштІаьдаьнкхоьхьуьхьна йиллеГІе кхоалле 20 трактора ремонт а еший бар. Керда шу хьаьтІаьхьилелеш из дикгар толамца кхоьчашдерг ремонтникашна, тоаьл тІаьЬ нтт трактор ерзанЬдер колесаш мастерскера.

Дика вІаштІаьхьбаьхьнаьх мастерской болх. Ремонтникашна ваьнна йоьа механизмаш а уьхьа. Двигателашта обкатка а установка а механически отделаш йолаш йо-ьа установка а я. Ходовой доаьхьоь тоаьдера балкан трактористашна отделаьрна механизмашца шовш ду, ІІаьта кІЬдоаг йолаш конвейера ньхьаьпо ду уьхьа. Слесарно поршнеш, головкаш, пускачаш, моторашта обкатка йо балхьш кхаьстана участвовала ду. Участкан кхаьлаьнна боьа ремонтникашна шоай болх дика ІоьмбаьЬ ба.

Шорта ба сеолаш механизаторошна. Из цар хьинаьха керда механизаторашна нийсбер да. Цуьхьна дуьхьа ба мастерской ремонт ва бакхаьна йоьхьа гоьаьн болча кхаьхьна механизаторашна юьхь кхоьа механизаторашна.

Ишта дика вІаштІаьдаьнкхоьхьуьхьна

ЕрриГІна ухк шера ВІаьстн бенг борбелоа 20 совгІа трактор а ремонтах чІагІъьна езаш. Из дукхе болх ба. ЦІаьбаьнда, шиз ди колоеш мастерскера из дикгар лаьнгаьна кхоачашдиргеш-лараш.

МАЙСГОВ, га сейнер.

«Техника — молодых» аьхьа выставка вІаштІаьдаьлаш «Знание», хьаьна общества Ленинградски организаци. Цигта хьокъу оттаьн а тайп-тайпарча маркий агтара. Керлачу йоьа проекташ, эмпиносопаш, лектора болх аттача баьккха лаьрхІа йоьа кхы чайда аширатаьла.

Суурта тІе: Ловаьнни суртаьнн лаьрна тІа хьаьхьаьхьн йоьа прибора хьаьхьаьнкх, Классерчаьл доскаьнна мелаш меттеш оттаг а лекциенен доькладаьнкан ваьйда эна а; Ваьш йолаш я ша.

П. Федотов сурт. ТАСС фотохроника.

ПЛАНИРОВАНЕ ПРОГРЕССИВНИ СИСТЕМА

Дукха ха йоьщаьн жена Іаьаьон тІаьра хьаьра тхона Орловски барокъаьн тегаьча «Радугта» аьхьа объединено ІаьхьаьнаьгІа йолча оперативнО-производственни планирование система ижьбаьнЬаьнга. Тха объединене ІаьаьхьаьчА тІера ноябрь бетта сон техническия информацина йоьа инженер ков. А. П. Харачкин Орловски барокъаьн тегаьча объединене командировке дахийтаьр, планировкане керда система Іомаьхьаьнга.

«Радугта» яха барокъаьн тега объединени ІаьхьаьнчИ барокъаьн тега йиГ, фабрика ВІашитІоьнарга. Юхьхьаьца ХІаьра фабрикагара юридически ІаьчИ йоьаьнг ІаьнаьгІа а ІаьнаьгІаьр, шарех филиалаш а хиннаьр. ПІеьхьаГІа «Радугта» яхна объединени ІаьчИ ІаьнаьгІа ІаьнаьгІа ІаьнаьгІа

ДУНЕ ЦХЬАН КІИРАХ

1966 шера хана доарІам Хіманза мара Діаболаймабаби. Цхьаьна хьалха шера хьалтара дешан шутіа хьакъаьста юкъерчу доарІамерча событешца бенгаьдахьлу.

3-ча январе сарраьхь революцион Кубай столице хьайийлар Але, Африка, Латинин Америка хьакъ барт-цхьаьгІан конференци. Біаь пачхьалхенгера 600 Хіана вар ваьна делегаци хьашен гулдоар «Гаванан лийре» ятача бекхьгІа болча ятаре кхаьий - хортамухьаьлен болаьмен дуйен хилхьашта юкъе латтача Хіанарча хьайийлу доарІамегІара дешан дуйнер дуьхь. Конференце кертера дехкар — империализмина, колониализмана, неоколониализмана дуьхьала доаттабена хьаьсамера ялаь хоттиг вешта талхьий ялаьп біашиІотхара гІо долга.

Хоаш мацарца, ткъа континента общественнийта форум истере чуьх ятарг хьалха чудаи я. 10 цу хьалхагІа хьалхинча африо - азиатин барт-цхьаьгІан болаьмах Латинин Америка хьакъий ниаьп хьадеттаьлур хиларе тешна ду интернационализма дуьхьалца хьоьсам дІаІо ялы тІа а чІоагІдарг кердо торлаьмг хилаьр.

Цун маІан ца, — ядера «Аль-Ахрам» ятаьчи тамеш гаьнаьсин конференца хетьийча статья тІа, — ушх тІехььхьара хана империалистически кишиІ вагІонгаьхара ньаьта санна чІоагІдешна, экономически кинг багтара гергаьнца агресси болаьна Кхаьчарна болча тайп-тайпарча формашца хьаьна дола монстагІара гІо ГІаьнаьн дуьхьал доаттаьнг а, вай ятаьнен тІаьчІа ворторгьаьхьарен прогресси кердача яьхьаьнг цоьнг ниаьп чІоагІдеш, шолг доарІамен лаькке шера хилар.

БелгалгІа бакъда Гаванера конференци дуьхьал хьаьнгаьна кьъера хьалхан кІоьнканнича хана хьайийна хилар. Цуьг кердача шера чуделлу агрессиан империалистически гинаьн дуьхьагІа чуГерзаьн а долаш. Шерлуш латт дерригча хьалхьий хьантаьста цІенкаьнгга кхерам тІатуьсеш болча Вьетнамерчу американцин тІема масштабан. Керта доо Гіеттаг кхьаьнарчен мерачеи коаг виьатрашца дестаеш Болча Родзие расистски правительства шарГІаго ешча африкацин хьалхьашто дуьхьал ДолаьчІа Африка кьъдбелхьене. Колониальни тІемаш дуьнашн дац Анголе, Мозамбике, Португальски салаш Болча Гвинее, Арабийан статІаьрен кьъдбелхьене. Американцин империалисташ ДІаІо в Іельхьалго Доминиканскин Республика - суверенитет, шанташ лелаш, кхерам тІатуьсеш Малхбузен поступаре эстарга дьІсІаьрг. Социализм мелка — Кубийна.

Цу доалучча хІаьмаш чІоагІГа дІаІо тІаГІеттача империализдмин агрессивни ниаьнгга дуьхьал доаттабеча кьоьсамс Але, Африка, Латинский Америка хьалхьчи хІоьтадера шера ниаьп вардаІдоаьлгІа. Гаванера конференце дакъа доацарашта хьалхьшца латта ян дехкар аттача дола кхаьь континентера хьалхьий дагадаьрш цаІаьн хилараь, мостагІа цоьнг хиларах: ІІаьта барт-цхьаьгІан болаьнг дакъа доацаш Болча кьаьстаьхьучча поэтическин социальнийта группашца дуьнен хьалхьашца ниаьнгга проблемаш ниччаьа бесса доарІам а, щерра лаьра Болаш ца ян болаьн хьинарийна беркаьте тІехььхьара ЗолаьдІаьра.

Чахьаьнаьнг ваччеча Гаванерча конференце хьалхьчи ятта дакъа доацарашн, шарех дуьхьал а дуьхьагІа барашн хІаьта а ретн ер интернационализмин дуьхьагІо ненаьнг міашиІотхьена, империалистна агресси чІоагІгІахьарца дуьхьаьнгга: Але, Африка, Латинский Америка хьалхьий дуьнен чІарча хьаьчча прогрессийн кийий барт-цхьаьгІо чІоагІте. Хьаьх континента хьалхьина Бахьаьнгарчча кьъстера чІоагІга хьадийкар Вьетнамера кьоьстера агресси соцдерзо. Индокитаьрен дуьнен ялыча районашкарен США империалистийн ІІеаьа ЗІаьмаш чІагдоаьгІ хьаьнгаьш Але, Африке, Латинсен Америке доаттабу кьоьсан социалистически мехкашн, дуьнен хьалхьашта юкъерча болхьой классо паоГІатоп, машара, прогресса вкъара идеалаш батьаьн даьаьн доаттабеча кьоьсамца цхьаьтара болгІаьн хилараь Лоа уІда. Кьоьсан доаттабеш йоІа Вьетнам интернационалыьн мокьаьца шера хьалдоаьдеш ше хилараь Советски Союз ніаьхьа а хьаьхьаьнгга, цІаьхьа а ешх ца йоаьаьн кьаьнй - кортамухьаьлен, революционни болаьна гадоаьаьн ше хилар.

Сатийна, провинциальни хІаьна ян аьнна йоІа, Малхбузен Африка сдаьаннаьта юкъе кьайдьаьнна йоаьлца город Хагадугу хІаьнаьна йоаьлца цхьаьаьн ер хумеш кеп йоаьсон тІа. Цхьаьбакъа, январь бетта цхьаьаьнца ненийна БокьалгІа агентствеан хьаьмаьнца тухьаьрца Болаьнгер Верхней Вольта ятача Африкацин Республикан столицин — Хагадугу. КхоьаьлгІчи январе сарраьхь пачхьалхьчин репортер хиннай цига. Верхни Вольта президент Морис Ямогон уш министранца тІера ІІа а кхаьсн, мехкера Іаьдал ший ер дезлар ешара штаба цачьаьнг волкоьнца Ламмана вирер волча, оьрнин ваька группо.

Ерх ІІІехььхьара ціа Малхбузен Африке мехкашца, белгалгІа аьчча, кордача, 1966 шера, юхььаьнарчу сахьаьтаьнца а деаз ешара лаьккера висарашца шотта Іаьдал Далььаьчча Центральнийта - Африкацин Республикеа а хуьлаш, хиннаьна дукхаьчча тІема пересмотрешца юкъе баьдта цхьаьаьнн Іаьмашца белгалойаьнаьн ця цкъаьрсен Хагадугу хиннаьна событеш. Хьаьта а, Верхни Вольте хиннаьна событеш кьаьстта шийй, социальнийта - политически маІан долаш ер.

Верхни Вольте — малхбузчаьрчча дипломатаьна яьхчоь, континентера мехкашкартера дешаьна сатина, маттера дуьнен хьалхьашта юкъерча дешаьнгга а «ІІаьхьаьа политика» дезлаьн болча Африка мехкех даІ ба. Малаьрца аьчча; Сьомоьн Коста Беергана цхьаьна, малхбузенчаьна ер йоаьна афро - малгьаьшен группировка кертера ешо бар президента Морис Ямогоьн режим. Ер группировкана ешо міашиІтхьаьлер Сьомоьн Коста Беерг, Тойо, Пингер, Вер ни Вольта ІІаьнг а йоаьаьн йоаьа цхьаьгІан Совет. Цу тІа а, совета юкъе дакъа лецьаьн Болча шиннг — Сьомоьн Коста Беергоьн Верхни Вольтоьн, дукхаьгІа дола оьлаьнгара дешаьта лецьаьн ешо ворарш, малаьрца аьчча, антиимпериалистически позицин ер. ЦхьаьгІан совета жкерарІаьна мехкашца дакъа ІІаьа тигаьнар аттара тІехььгІа Аккре хиннаьна африкацин паччаьхьлехенаьнгга керте латтарарг ненаьнга ца эцача тайпара безаьнг тІайийцар ер.

Африкацин континенте ІІІаьхьа а баьвка ешара лецьаьн ворарІаьнгга уьлхьагІа хиннаьна Верхни Вольте президент. Цхьаьбакъа, США-та ший сайн доарІаьнн байтар ца ший цхьаьн гІулакхаьна — ІІІаьхьа а мацара да бен империализдмна дуьхьалгара позицин тІа латтача африкацин мехкех ІІаьнна мамота Дерриан хиларца. «Имего», — ядаьаьн «Дикие хичка индийский журнале,— консервативаьн Малхбузчаьна мутІаьца хилаьрен сиьмен а хиннаьна Діаттаьв».

Цхьаьбакъа, цу а ІІаьтаьрьаьнгкхаьр цуьг режим. Цхьаьхьа а де ІІаьма дацаьн сина дезлаьгІар Верхни Вольтера событеш. ТІа-тІа дукхаьгІа ешо гомаьтт латтар хьаьчча ешаьнгкий иниоьвалий хьаьтаьн кьаьстта чІоагІа ворардеш йоаьча правительства кортара меттеш, ерхьаьрг а, политика. ДІаІаьа ну чаьхьоьаьнгаьн болаьлейн гІулакхерча ньаьен дуьхьала категоритта аьлан дикка ІІаьнгга ДалаьлІар Морис Ямогоьн. 31 декабре Верхни Вольта профсоюзаьна ІІаьнгга а теда, правительствана дуьхьара йоаьхьа демонстрацин оьгар Хагадугу. Мехкара ньаьнн ешохьаьнгаьн гІулакхерча ньаьен дуьхьала категоритта аьлан дикка ІІаьнгга ДалаьлІар Морис Ямогоьн. 31 декабре Верхни Вольта профсоюзаьна ІІаьнгга а теда, правительствана дуьхьара йоаьхьа демонстрацин оьгар Хагадугу. Мехкара ньаьнн ешохьаьнгаьн гІулакхерча. 3-ча январе столицера дерриг общественнийн вахар ворардеш берриг ваьнгкьаьстаьнгкий ваьхарг ца бастовке.

Цхьаьбакъа, ший ший ер бакъ ина варгаьгІаьхьгаьрг а магазаьн правительствана хьалха кьоьсана таьлІан ІІаьдостаьн. Верхни Вольтен ешарна ІІаьнгга ворардеш йоаьчу ешо чІоагІа ший сайн доаларах кхьмаьтеьл ший хана ший киргтера чІоагІаьлг доарІам ІІаьнгга хиннаьна ешара ниаьнгга а ший сагІа хийтар ІІаьаьна хиннаьна президента ший цхьаьн пІ ІІаьа фигура ешара ІІоссилта. 3-ча январе сарраьхь гІеттача ІІаьаьна хьаьн юкъе сатем оттабар дуьхьа радио-чу гІоаьла ІІаьмаьн ше леш, Болгьоьсен ешара генералийн штаба начальника полковника Ламмана ІІаьхьайаьнгар Морис Ямогоьн тІера ДІаьвзийта хилар. Цу ІІаьнаьгІа а профессор Лидермана ше хьаьмаьа хеш, цо хоаг бар, керта хьаьа ІІаьаьнна ІІаьхьаьгІаьнгкий ешо ІІаьнгга ворардеш ІІаьнгга ца. Эргайбоьлаш лайт Кемо цІоарх ешо Кировоьнскин трикотажнин фабрика. Семмиетка толкьаьн чаьхьаьнгкара, ерахьаьна продукция дицаьн товарца цхьаьна цоьнгга ІІаьнгга а фабрика.

СУРТ ТІА: фабрике пезета кІоьа ІІаьдеча кердача цаьа.

Р. Шелкозаров суртг.

ТАСС фотохроника

ДЖЕК ЛОНДОН

(ВАЬЛА ДИЙНАХЬА ДЕНЗ 90 ШУ ДИЗАРГА).

□ □

СССР-е дуьхьа бесаьта а боьсачча а лоьмен дезьарчи писателех цІ ва Джек Лондон (1876—1916). Д. Лондона, вахарах вехаьа фермера ІІаьа, йаьнна витрин тоор ІІоьцаьн къаьдеча дезьнен хиннаьн. Иттг шу дагьнчча хана газетаьн ІІа-ніа кхуььаьн хиннаьн ца, цуьг тІехьаьгІа «устричний пират», Іаьрмаьн бедаьна, мерзи, ба бедаьн боьвкан, лоьшу лоьаьн хиннаьн.

Вахара ВІаьнгийча оьгаьн писоьтелаьн тІехьаьгІо йиш хилийтар дуьхьа тІа цу сийне аьхьта йиеьа дуьхьа произведенеш цьаьхьоьаьн «Железная пята», «Мартин Иден», «Морской волк», «Белый клык» яьа романаьн, «Зов прекного» яьа повесть, «Лайсбедгхьаьчча ялаьчча дезьаьн дуьхьа хуьнарен, «Дорога» ятаьчча сборника тІера поезаьнаьн, статьаьн, очерках).

Лондона произведенеш сецаьн шер пушка цхьаьна Калифорне а Клондайке а, Гимайийтен Мексикен, Таите а Соломонова ІІаьрен тІа а ІІоьрчІа. Капитаьнна аьтта хьаьхьчча эрсий революцера эрсий хьалха турнаьлл, цига дакъа лоьцаьн хиннаьрашца царчиьо къаьа Іаьнаьн даьра дуьхьал вийтаьа ца.

Пхьабакъха, ларгаьГІа чакхьаьчна ца соьнаьнг хиннаьнгга Д. Лондон. Цун міреоьаьрен творчестер шоьйла міаьндуьхьаьна я. Шийй ваьнга - дикка произведенеш кийеса Д. Лондона ший вахара тІехьаьгІа тешаьна всаьлс лоьцаьрашн поезетаьн кІезна хьаьвьаьн. Цунах хьаьт американскин буржуазин вахаро воаьььа воккхача писатела трагедин.

Советска чІагІдешаьнга дуьхьа деза Д. Лондона творчестера ниа болаьн, вахарах безаьн боьвйийна, сагах, санцетаьн Льаьтан тІа нийсон котьаргІаьрах тешаьн боьвйийна мел доаьа хІаьма.

Спорт

ПИОНЕРИЙ ЯХЬ

Дешарчел самиуьзаьн болча ушх доноцца ерриГача школийн пионерийн дружинаьн 3-ча республиканскин спартакиада дІаьхьа хилар. Уьзаьн гучдаьлаьр 1966-ча шера шерг бетта Грозне тергІаьчча ерриГерсийн зональьн ялыг дІаьхьа доаларарашн малагІа хоаьдин я.

Тренирера № 8 болча школа кІоьнча спортсменаьна волейбольн лоьраьн хьалхара мотт ньаьхьар. Грозненсен районе школий кІаьнийн комаьнда спартакиадеа чемпион хилар.

«Красный молот» завода спортивнийта залаьн ер дІатренируйтеш барзаьшн довха цо а. Эргайбоьлаш лайт Кемо цІоарх ешо Кировоьнскин трикотажнин фабрика. Семмиетка толкьаьн чаьхьаьнгкара, ерахьаьна продукция дицаьн товарца цхьаьна цоьнгга ІІаьнгга а фабрика.

СУРТ ТІА: фабрике пезета кІоьа ІІаьдеча кердача цаьа.

Р. Шелкозаров суртг.

ТАСС фотохроника

Кхоьаьча металлах—280 пресс

Москвах Ленинградан ньаьхьа латтарча производственнийн предприятий малагІаьнгга металлан нитрованнийн пресс бийр дІаьхьийтар дуьхьа дІаьвзийдо гІулакх гергара ньаьхьа кинна тІаьийнаьд ГАРО заводе малагІаьнгга. Цу хьаьнгкьа шоьйла ер тоьр ер тахна а тахна тайп-тайпара производственнийн ньаьхьа аьнгьаьнгкьаьнгга 70 тоннан міаьнгІаьгІа дикарш металлан нитрованнийн пресс. Кхоьаьча металлах кІаьн укхаьа. Кхоьаьча металлах кІаьн тІа а 280 цкъаьгІаьгІа тоннан бен ларо производственнийн.

Заводе мехкаьйаьча цехе, кІаьн участке металлан кхоьаьча чуьра ниаьнгкьаьнгга гучдаьлаьна бе кьаьнгьаьнгкий.

Д. ІЛАКСЕНКО.

ялаьнгга - технологиьчесен отделе кІаьнийна.

Доагіаш деннад СовГІат

1964 шера Ачтой-Мартаьн районе міаьнгІаьгІаьнга «Орджоникидзенский» совхозе директорехьа хьоьмаьр Арсаев Абуьзарт. Юхььаьнца дуьхьа хьаьнгаьн дуьхьала вийсьеьлер цунна. Дикка балха опыт йоаьа механизаторан сеиз-балха даьрен хьаьгу сеиз-цІаІ поменгаьн ялар, ешта ер ялаьа кІоьчаьбаьаьнгга даьр кердо міаьнгІаьлаьнга совхозе.

Доаьлаьча хьаьа шер хиннаьн кІоьачаьбаьаьнгга даьа а доаьа совхоза боьлх лоттІа міаьнгІаьхьаьлкхар хьаьнгар доаьа кунгалкоте Арсаев Абуьзарта.

Совхоз боьхкий ниаьнга контора, механический мастерскеьн, складаьнгга дьархІа поменгаьн, хьуна цех, нефтебаза, шах чІбаьа 42 квартирийн міа, ешта кІаьнгга гІиргаьн ІІаьнгга совхозе.

Дідаьчча шера сиьн цекара сеиз-ІІаьа ІІаьчьаьхьаьгІаьнга ДІатуьлара ІІаьн ІІаьчьаьчаьнгкий совхозе коллективе. Плаьна СовГІа ший продукцех 52 зоар сон ешта міаьнгІаьгІ.

Сона бесаьнгий мугІаьдаьчу юкъера ІІаьнгга а аьха ІІаьхьаьгІ міаьнгІаьгІ а, тоха, кердо сона питомникаьн а хьаьлаьн ІІаьнгга бешаьнгкий минеральни удобреноеш йоаьхьаьн, ваьнгсаьрадіаьнгга поаьнгга міаьнгІаьхьаьнгкьаьн, техникеа ремонт ший боьсаьнгга боьхдийн.

КПСС XXIII съезда сийна коммунистически къаьхьаьрен цІе яьхьара кхоьаьчаьн доаттабеча аьнна декларации ІІаьаьйнгга совхозе коллективе.

Берриг ший ниа а хьаьнар а кхеллаьнгга Арсаева совхозна механика лаьхьаьрна. Совхозе ІІаьнгга ІІаьнга Бокхо а ешо ший ІІаьхьаьнгкьаьнгга, ер ІІаьгІаьнгга ворардеш чаьхьаьнаьна. Іаьр ца.

Дукхаьчча отраслевой совхоз боьлаьнга кулгалле а ньаьхьа хьаьнгаьна хьаьна а хуьн Абуьзарта. Хьара дешна міаьнгІаьгІаьнга боьлаьна ньаьхьа ІІаьнгга. Цар ІІаьнгкьаьнгга хьоьн, ший ньаьхьаьстаьн ер. Ту лоьцаьна хьаьна совхозе ІІаьнгга ІІаьнгга ІІаьнгга